

Heinäveden kunnan
MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMIS-
OHJELMA
2021 - 2024

Hyväksytty

Heinäveden kunnanhallitus 18.1.2021 § 7

Heinäveden kunnanvaltuusto 25.1.2021 § 5

Sisällys

1	Heinäveden kunnan strategia.....	2
1.1	Maahanmuuttajien määrä (kasvuennuste) visio	2
1.2	Ulkomaalaislaki.....	3
1.3	Muut ohjelmat kuten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat kunnissa	3
2	Heinäveden kunnan kotouttamisohjelma	3
2.1	Laki kotoutumisen edistämisestä ja kunnan vastuut.....	3
2.2	Kotouttamisohjelman sisältö ja tavoite	4
2.3	Kotouttamisohjelman valmistelu.....	4
2.4	Maahanmuuttajien osallisuus ja hyvät etniset suhteet.....	4
3	Kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet Heinävedellä	4
3.1	Elinkeinopalvelut, maahanmuuttajat yrityksissä ja oman yrityksen perustajina	5
3.2	Kunnan omat työllistämistä edistävät toimenpiteet	5
3.3	Maahanmuuttajapalvelujen toteuttaminen	5
3.3.1	Alkukartoitus	5
3.3.2	Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma	6
3.4	Tulkkauksen järjestäminen	6
3.5	Asuminen.....	6
3.6	Maahanmuuttajat varhaiskasvatuksessa.....	7
3.7	Maahanmuuttajat esi- ja perusopetuksessa.....	7
3.7.1	Esiopetus:	7
3.7.2	Perusopetus:.....	8
3.8	Maahanmuuttajat lukio-opetuksessa	9
3.9	Kotoutumiskoulutus, suomen kielen opetus, ammatillinen koulutus maahanmuuttajille	9
3.10	Vapaa-aikapalvelut	9
3.11	Kirjastopalvelut.....	10
4	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	10
5	Muiden viranomaisten palvelut.....	11
5.1	TE – toimisto.....	11
5.2	Poliisi.....	12
5.3	Kela	12
5.4	Maistraatti	13
6	Kotouttamisen yhteistyötahoja	14
7	Käsitteiden määrittely	16

8 Johtopäätökset, kotouttamisohjelman seuranta ja kehittämissuositukset	17

1 Heinäveden kunnan strategia

Heinävesi on luostareistaan, vesireiteistään kanavineen ja kulttuuristaan tunnettu ja aktiivisesti hyvinvointiaan ja elinvoimaansa kehittävä itsenäinen kuntayhteisö.

Yhteistyössä yritysten, järjestöjen ja vaikuttajaverkostojen kanssa Heinäveden kunta vahvistaa aktiivisesti hyvinvointiaan ja elinvoimaansa sekä mukauttaa toimintansa kaikissa olosuhteissa taloudellisen kantokykyä mukaiseksi.

Heinäveden kunnan menestyksen peruspilarit ovat terve kuntatalous, kunnan elinvoima, hyvinvointi ja uudistava kulttuuri.

Kunnan arvot ovat yhteisöllisyys, avoimuus ja uudistuminen

1.1 Maahanmuuttajien määrä (kasvuennuste) visio

Suomesta lähdettiin vuosikymmeniä ulkomaille töihin, nykyisin muuttoliike Suomeen on huomattavassa kasvussa. Ulkomaalaisten määrä Heinävedellä on ollut hienoisessa kasvussa.

Suomessa vuonna 2019 oli ulkomaan kansalaisia 4,7 % väestöstä. (Sotkanet). Heinävedellä ulkomaan kansalaisia oli vuonna 2019 2,2 % vuonna 2018 2 %.

Väestö 31.12. muuttujina Vuosi, Alue ja Tiedot			
Heinävesi	Väestö 31.12.	Ulkomaan kansalaisia	Ulkomaan kansalaisten osuus, %
2016	3514	48	1,4
2017	3455	66	1,9
2018	3329	65	2
2019	3254	73	2,2

Heinäveden väkiluku vuonna 2017 3455 henkilöä, 2018 3329 ja 2019 3254

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku oli 31.12.2019 5 525 292 henkilöä, joista miehiä oli 2 728 262 ja naisia 2 797 030.

Suomessa asuvien ulkomaan kansalaisten määrä oli lähes 249 500 vuonna 2017, ja ylivoimaisesti suurin kansalaisuusryhmä olivat Viron kansalaiset.

Suomen kielen hallinta on avain työmarkkinoille, maahanmuuttajien kielitaidosta ei kuitenkaan ole olemassa tarkkaa tietoa eikä rekisteröintiä. Maassaoloajalla on suuri vaikutus työllistymiselle. Suomessa maahanmuuttajista työkäisiä on 50,16 % eli he muodostavat suuren tulevaisuuden työvoimapotentiaalin. Tilastokeskuksen mukaan ulkomaan kansalaisista työttömänä oli 2016 13,26 koko maassa.

Maahanmuuton kasvu tuo muutostarpeita niin koko Suomelle kuin kunnille myös julkisten palvelujen osalta. On kiinnitettävä huomiota palvelujen saatavuuteen, henkilöstön osaamiseen ja maahanmuuttajien palvelutarpeiden tunnistamiseen. Tiukka kuntatalous, väestön ikääntyminen ja sen palvelutarpeet ovat haaste myös maahanmuuttajien palveluja ajatellen. Maahanmuuttajat ovat ikärakenteeltaan selvästi kantaväestöä nuorempia ja maahanmuutto onkin noussut luonnollista väestönkasvua merkittävämmäksi tekijäksi väestönlisäyksessä. Tämän vuoksi olisikin erittäin tärkeää kiinnittää huomiota onnistuneeseen kotouttamiseen, jossa kunnat ovat avainasemassa.

1.2 Ulkomaalaislaki

Ulkomaalaislaki on vuodelta 2004 ja sen tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa ja oikeusturvaa ulkomaalaisasioissa. Lisäksi sen tarkoituksena on edistää hallittua maahanmuuttoa ja kansainvälisen suojelun antamista ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen sekä ottaen huomioon Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset. (Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301).

1.3 Muut ohjelmat kuten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat kunnissa

Suomi turvaa perustuslailla kaikille ihmiselle tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset oikeudet. Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuutta tulee aktiivisesti edistää eikä ketään saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Heinäveden kunnalla on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

2 Heinäveden kunnan kotouttamisohjelma

2.1 Laki kotoutumisen edistämisestä ja kunnan vastuut

Laki kotoutumisen edistämisestä astui voimaan 1.9.2011. Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. Kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Kotoutumislain 32 § mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma. Ohjelma tulee hyväksyä kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Laki koskee kaikkia eri perustein kuntaan muuttaneita maahanmuuttajia.

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että sen palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille, uudessa laissa tarkoitettujen toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisen sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Myös kunnan on kehitettävä henkilöstönsä osaamista kotouttamisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua kotouttamisohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan.

2.2 Kotouttamisohjelman sisältö ja tavoite

Kotoutumisohjelma sisältää selvityksen siitä, miten ohjelma kytkeytyy kunnan strategiseen suunnitelmaan ja seurantaan samoin kuin suunnitelman siitä, miten kunnan yleiset palvelut toteutetaan maahanmuuttajille soveltuvina. Lisäksi ohjelmassa tulee näkyä ne toimenpiteet, joilla kotoutumista kunnassa on tarkoitus edistää. Lisäksi kuntien vastuulla olevat lapset ja nuoret ja heidän suunnitelma kotoutumisensa edistämisestä tulisi näkyä ohjelmassa. Työvoiman ulkopuolella olevat ryhmät tulee myös ottaa huomioon. Hyviin etnisiin suhteisiin samoin kuin kulttuurien väliseen vuoropuheluun toivotaan kotouttamisohjelmassa myös otettavan kantaa.

2.3 Kotouttamisohjelman valmistelu

Heinäveden kunnan aiempi kotouttamisohjelma on hyväksytty vuonna 2015.

2.4 Maahanmuuttajien osallisuus ja hyvät etniset suhteet

Kotoutuminen tarvitsee onnistuakseen toimia myös vapaa-ajalle ja arkeen, tähän tarpeeseen voisivat vastata maahanmuuttajien omat yhdistykset. Yhdistysten rooli osana maahanmuuttajien kotoutumisprosessia on tärkeä, mutta yhdistykset tarvitsisivat tukitoimenpiteitä selviytyäkseen mm. yhdistyksen toimintaa edellyttävästä byrokratian vaatimuksista.

Kotouttamisohjelma tulee päivittää lainmukaiseksi ja se tulee sitoa kunnan talousarvioon. Vastuu ohjelman seurannasta ja päivityksestä kuuluu kunnalle.

3 Kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet Heinävedellä

Heinäveden kunnalla on palkattuna kotouttamistyöhön koordinaattori. Koordinaattori avustaa kotouttamiseen liittyvissä erilaisissa toiminnoissa sekä tekee laaja-alaista yhteistyötä muiden yhteistyötahojen ja viranomaisten kanssa. Yhteys maahanmuuttajiin on viikoittaista. Kaikissa virallisten asioiden hoitamisessa käytetään apuna tulkkauspalveluita.

Koordinaattori Mervi Hokka puh. 040 6105 420 mervi.hokka@heinavesi.fi,
Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi

3.1 Elinkeinopalvelut, maahanmuuttajat yrityksissä ja oman yrityksen perustajina

Heinäveden kunta tarjoaa **yritysneuvontapalveluita** aloittaville Uusyrityskeskus Wäläkyn ja laajemmin yritystoiminnan osalta Business Joensuun toimesta. Palvelu on maksutonta asiakkaalle ja yritysneuvojan vastaanottopäivä on kerran viikossa ja tarpeen mukaan kunnanvirastolla. Palvelu on tukenut maahanmuuttajan yritystoiminnan aloittamista Heinävedellä.

Heinäveden kunnalla **on erilaisia vuokratiloja** yritystoiminnan käyttöön. Paikalliset yritykset ja julkinen sektori voivat työllistää maahanmuuttajia harjoittelu-, tukityöllistämisen- ja muihin työpaikkoihin.

Heinäveden kunnan **yhteis palvelupisteestä** kirjastolta saa Kelan ja TE - toimiston avustavaa asiakaspalvelua. Etäpalvelulaitteiston kautta on mahdollisuus asioida suoraan Kelaan ja TE - toimistoon tulkkipalvelun avustamana.

3.2 Kunnan omat työllistämistä edistävät toimenpiteet

TYP (Työllistämistä edistävä monialainen yhteis palvelu) organisaatio. Toiminta on lakisääteistä. Asiakkuuden kriteereinä pidetään työttömiä, joille on maksettu vähintään 300 päivää työmarkkinatukea tai asiakas on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä vähintään 6 kk (alle 25-v) tai 12 kk (25-v täyttäneet) ja joilla on monialaisen palvelun tarve.

Heinäveden kunta on työllistänyt palkkatuella työttömiä työntekijöitä kunnan eri hallintokuntiin erilaisiin tehtäviin. Lisäksi kunnan työpajassa on ollut palkattuna keskimäärin kymmenen pitkäaikais-työtöntä erilaisiin tehtäviin palkkatuen turvin.

Vastaava työllistämismäärä koskee myös kunnan maahanmuuttajaväestöä.

3.3 Maahanmuuttajapalvelujen toteuttaminen

3.3.1 Alkukartoitus

Kotoutumislain edellyttämän maahanmuuttajalle tehtävän alkukartoituksen tarkoituksena on arvioida alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, ja opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet. Tarkoituksena on selvittää maahanmuuttajan aikaisempi koulutus, työhistoria ja kielitaito, jotta voidaan suunnitella yksilöllinen polku kotoutumistoimenpiteille.

Työ- ja elinkeinotoimisto järjestää alkukartoituksen asiakkailleen ja kunta (= Siun sote) niille maahanmuuttajille, jotka saavat muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Kunta (Siun sote) voi järjestää alkukartoituksen myös muille maahanmuuttajille heidän sitä pyytäessään. Alkukartoitus tulee käynnistää kahden (2) kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai pyynnöstä järjestää alkukartoitus. Alkukartoituksen perusteella arvioidaan, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumissuunnitelman. Kunnalle (Siun sote) maksetaan laskennallista korvausta alkukartoituksen järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista.

3.3.2 Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea mahdollisuuksia hankkia riittävä kielitaito sekä muita yhteiskunnassa selviämiseen tarvittavia taitoja. Suunnitelmassa on tärkeää huomioida myös se, että yksilö saavuttaisi työelämässä vaadittavia taitoja sekä saisi mahdollisuuden osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan. Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on työtön ja rekisteröity TE -toimistoon tai, jos hän muuten kuin tilapäisesti saa toimeentulotukea. Ensimmäinen suunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröinnistä. Ihanne on, jos TE -toimisto yhdessä kunnan ja maahanmuuttajan kanssa laatii kotoutumissuunnitelman. Kunta sopii kotoutumissuunnitelmassa niistä kunnan palveluista tai muista toimenpiteistä, jos maahanmuuttaja ei terveydentilansa, ikänsä, perhesyiden taikka näihin rinnastettavien syiden vuoksi voi osallistua työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

3.4 Tulkkauksen järjestäminen

”Viranomaisen on huolehdittava asian tulkkitsemisesta ja kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi tässä laissa tarkoitettussa asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta.” (Laki kotoutumisen edistämisestä 2010 1 luku, 5 §). Muukin lainsäädäntö esim. ”laki potilaan asemasta ja oikeuksista” edellyttää tulkkauspalvelujen käyttöä. Tällöin maahanmuuttajataustaisen asiakkaan palvelujen järjestämisessä onkin aina harkittava tulkkauksen tarpeellisuutta.

Tulkkina voi toimia vain ammattiin koulutettu henkilö. Ammattitulkki on vaitiolovelvollinen ja puolueeton toimija, joka pyrkii mahdollisimman kattavaan tulkkaukseen, ei jätä mitään pois eikä lisää mitään. Viranomaisen on hyvä muistaa myös oma oikeusturvansa tulkkaustilanteessa ja välttää sukulaisten käyttöä tulkkeina.

Kunnan järjestämät tulkkauspalvelut korvataan kunnalle, kun käytettävät tulkkipalvelut liittyvät esimerkiksi pakolaiselle järjestetyn pakolaisen maahantulon alkuvaiheeseen liittyvään kotoutumista edistävien palvelujen käyttöön, perehdyttämiseen kunnassa (asioiminen kaupassa, postissa jne.) sekä koulun tai varhaiskasvatuksen ja kodin väliseen yhteistyöhön. Pakolaisten tulkkipalvelujen kustannusten korvaamiselle ei ole aikarajaa. Siun soten järjestämät sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ja pakolaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen liittyvät tulkkipalvelut korvataan kuntayhtymälle.

Heinäveden kunnassa on yhteispalvelun etäpalvelulaitteiston kautta mahdollisuus asioida suoraan Kelaan myös tulkkipalvelun avustamana.

Siun soten kuntayhtymän sosiaali- ja terveystoimi ostaa tarvitsemansa tulkkaus- ja käännöspalvelut asiakkuuksien niin vaatiessa yksityisiltä palveluntuottajilta siten, että tulkkaus tapahtuu paikan päällä tai etätulkkauksena puhelimen välityksellä tai videoneuvotteluna.

3.5 Asuminen

Maahanmuuttajat voivat hakea Heinävedellä kunnan vuokra-asuntoja Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnoilta ja Heinäveden kunnalta tai yksityisiltä asunnon omistajilta. Kunnan vuokra-asuntoihin vuokrausperusteet ovat maahanmuuttajille samat kuin muulla väestöllä.

Asukkaaksi valitsemisen perusteena on hakijaruokakunnan asunnontarve, tulot ja varallisuus. Etusijalle asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnontarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat.

3.6. Maahanmuuttajat varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia. Sen lisäksi tavoitteena on antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa. Uskonnollisen kasvatuksen tukemisessa on kunnioitettava lapsen vanhempien tai hoitajan vakaumusta. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on myös ehkäistä syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Henkilöstöä on koulutettu ja koulutetaan tarvittaessa maahanmuuttajalasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja toteuttamiseen. Varhaiskasvatusjohtaja tekee sijoituspäätöksen maahanmuuttajalapsen varhaiskasvatuspaikasta ja annettavasta palvelusta neuvotellen osapuolten kanssa. Ensisijaisesti varhaiskasvatusta tarvitsevat maahanmuuttajalapset sijoitetaan **Päiväkoti Päivänpesään tai esiopetukseen erilliseen esiopetusryhmään ja esiopetuksen päivähoitoon**, toissijaisesti ryhmäperhepäiväkoteihin tai perhepäivähoitajille. Sijoitus selvitetään ja päätetään erikseen vallitsevan tilanteen mukaan harkiten myös henkilöstön edellytyksiä ottaa vastaan maahanmuuttajalapsia. Perhe käy tutustumassa varhaiskasvatuspaikkaan useamman kerran ja tulkin avustuksella pidetään aloituskeskustelut.

Maahanmuuttajalasten varhaiskasvatusta toteutetaan samoin kuin muillekin. Lapsi toimii varhaiskasvatuksessa ryhmän jäsenenä muiden lasten kanssa ja hänen sosiaalisia kontaktejaan ryhmässä tuetaan. Vanhempien kanssa laaditaan lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma, johon sisällytetään myös lapsen äidinkielen ja kulttuurin tukeminen S2-opettamisen lisäksi. Lasta autetaan ja ohjataan suomenkielen oppimiseen, omaksumiseen ja käyttämiseen. Tarvittaessa lapsen vanhempia tuetaan ja kannustetaan säilyttämään ja kehittämään lapsen äidinkieltä. Yhteistyössä vanhempien kanssa edistetään lapsen kulttuuriperinteen jatkumista ja tuetaan lapsen mahdollisuutta ilmentää omaa kulttuuritaustaansa varhaiskasvatuksessa.

3.7 Maahanmuuttajat esi- ja perusopetuksessa

3.7.1 Esiopetus:

Esiopetuksen järjestämispaikasta riippumatta esiopetuksessa sovelletaan ensisijaisesti perusopetuslakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Esiopetuksessa toteutetaan lasten taustat ja lähtökohdat

huomioon ottaen esiopetuksen yleisiä kasvatus- ja opetustavoitteita, jotka ovat kirjattu kunnan esiopetussuunnitelmaan. Samalla pyritään tukemaan oman äidinkielen sekä suomi/ruotsi toisena kielenä kehittymistä.

Heinävedellä pysyvinä esiopetuspaikkoina ovat eteläisen oppilaaksiottoalueen esioppilaille Otto Kotilaisen koulun erillinen esiopetusryhmä (varhaiskasvatuksen alaisuudessa) ja pohjoisen oppilaaksiottoalueen esioppilaille Karvion koulu, jossa esiopetusta annetaan alkuopetuksen yhteydessä (perusopetuksen alaisuudessa).

3.7.2 Perusopetus:

Maahanmuuttajien koulutuksen tavoitteena on antaa Suomeen muuttaville valmiuksia toimia tasavertaisina jäseninä suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomessa vakinaisesti asuvalla oppivelvollisuusikäisellä (7–17-vuotiaalla) maahanmuuttajalla on oikeus samaan peruskoulutukseen kuin suomalaisillakin.

Maahanmuuttajien opetuksessa noudatetaan valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, mutta samalla huomioidaan oppilaiden taustat ja lähtökohdat kuten äidinkieli ja kulttuuri, maahanmuuton syy ja maassaoloaika. Opetuksen tulee myös tukea oppilaan kasvamista sekä suomalaisen kieli- ja kulttuuriyhteisön että oppilaan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön aktiiviseksi ja tasapainoiseksi jäseneksi.

Yleensä ulkomailta tuleva lapsi sijoitetaan ikäänsä sekä tietojaan ja taitojaan vastaavalle luokalle. Hänen on mahdollista saada suomen tai ruotsin opetusta erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaan S2 (suomi/ruotsi toisena kielenä), mikäli se on tarpeen.

Maahanmuuttajille voidaan järjestää myös oppilaan oman äidinkielen opetusta. Se ei ole perusopetuslain 12§ mukaista opetusta, vaan sitä opetetaan erillisen valtionavustuksen turvin. Oman äidinkielen opetusta järjestetään, jos ryhmään tulee vähintään neljä (4) oppilasta.

Suomen tai ruotsin kielen ja oppilaan äidinkielen opetuksen ohella koulut järjestävät mahdollisuuksien mukaan maahanmuuttajaoppilaille tukiopetusta eri oppiaineissa. Lisäksi tukiopetusta voidaan antaa eri oppiaineissa myös oppilaan omalla äidinkielellä.

Oppilaalla on oikeus saada myös oman uskontokuntansa mukaista opetusta, jos kyseiseen uskontokuntaan kuuluvia oppilaita on vähintään kolme (3) ja vanhemmat pyytävät opetuksen järjestämistä.

Oppivelvollisuusikäisille ja esiopetusikäisille maahanmuuttajalapsille voidaan antaa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Tämän opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavat valmiudet perusopetukseen siirtymistä varten. Mikäli valmistavaa opetusta järjestetään, sen kesto vaihtelee oppilaan tarpeesta riippuen puolesta vuodesta vuoteen tai sen ylikin.

Valmistavalle opetukselle ei ole asetettu minimiryhmäkoko vaatimusta, Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen optimaalinen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkoko vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus.

Heinävedellä järjestetään tarvittaessa valmistavaa opetusta. Valmistava opetus järjestetään joko erillisenä opetusryhmänä (Valo) tai integroituna perusopetukseen.

Heinävedellä perusopetusta annetaan eteläisen oppilaaksiottoalueen oppilaille Otto Kotilaisen koulussa (1-6lk) ja pohjoisen oppilaaksiottoalueen oppilaille Karvion koulu (0-6lk).

Yläkoulu sijaitsee kirkonkylän koulukeskuksessa.

3.8. Maahanmuuttajat lukio-opetuksessa

Lukiossa maahanmuuttaja voi opiskella suomen tai ruotsin kieltä suomi tai ruotsi toisena kielenä -oppimäärän mukaan ja omaa äidinkieltään.

Ylioppilastutkintoon kuuluva äidinkielen koe voi perustua suomi tai ruotsi toisena kielenä -oppimäärään, jos kokelaan oma äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame. Ylioppilastutkintolautakunta voi ottaa arvostelussa huomioon sen, että kokelaan äidinkieli on muu kuin se kieli, jolla hän suorittaa tutkinnon.

Heinävedellä on oma lukio koulukeskuksessa.

3.9 Kotoutumiskoulutus, suomen kielen opetus, ammatillinen koulutus maahanmuuttajille

Suomessa on paljon aikuisoppilaitoksia, joissa voi opiskella tutkintoon johtavassa koulutuksessa tai harrastuksena. Heinävedellä Soisalo-opisto tarjoaa mahdollisuuden opiskella kieliä, musiikkia, käsitöitä, liikuntaa ym.

Heinävedellä järjestään aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutusta.

3.10 Vapaa-aikapalvelut

Kulttuuritoimi voi tarjota erilaisia resursseja tapahtumien ja näyttelyiden järjestämiseen. Mahdollista on myös hakea avustuksia järjestötoimintaan ja tapahtumiin.

Nuorisotoimi mahdollistaa maahanmuuttajille ja kantaväestölle mielekästä toimintaa ja ympäristön kohdata vapaa-ajalla. Nuorisotoimen tiloissa korostetaan oikeutta olla oma itsensä ja tiedostaa oman kulttuurinsa rikkaudet ja erityispiirteet. Nuorisotila on kohtaamispaikka, jossa kenelläkään ei ole oikeutta tulla kiusatuksi ja syrjityksi. Nuorisotoimi on sitoutunut syrjinnästä vapaan -alueen periaatteisiin.

Nuorisotoimi tukee nuoria suhtautumaan positiivisesti monikulttuurisuuteen ja yksilöiden ja yhteisöjen kohtaamiseen. Nuorisotoimi korostaa ongelmien ratkaisua puhumalla ja pyrkii toimillaan vähentämään asenteellisuutta ja ennakkoluuloja.

Heinäveden nuorisotoimella maahanmuuttajien kotoutumista tuetaan ensisijaisesti tarjoamalla maahanmuuttaja lapsille ja nuorille toimintaympäristö, joka tarjoaa mahdollisuuden tutustua kanta-väestöön vapaa-ajalla sekä nuorisotyöntekijät pyrkivät työssään edistämään kulttuurien kohtaamista ja maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.

Liikuntatoimi korostaa toiminnassaan liikunnan merkitystä kotouttamisen edistämässä. Liikunta tarjoaa ympäristön tutustua kantaväestöön ja saada positiivisia oppimiskokemuksia liikunnan parissa.

Heinävedellä on aktiivisia vapaaehtoisia, ystäväperheitä ja järjestötoimijoita sekä perustettu oma yhdistys. Yhteistyössä seurakunnan kanssa kokoontuu torstaisin kerho.

3.11 Kirjastopalvelut

Kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, tiedon hankintaan ja virkistykseen. Kirjasto tarjoaa maksuttomasti asiakkaitensa käyttöön kirjoja, lehtiä, äänitteitä, elokuvia ja verkkopalveluja. Aineistoja on saatavilla myös eri kielillä. Kirjastokortin voivat saada kaikki Suomessa asuvat henkilöt todistamalla henkilöllisyytensä. Kirjastoasiakkaiden käytössä on tiedonhakupalvelut sekä internet-työasemia, joiden käyttö on maksutonta. Aineistoa voi varata ja tilata myös muista kirjastoista.

Kirjastojen verkkopalvelut tukevat asiakkaiden tarpeita aineiston hankinnassa ja verkkopalveluissa. Päävastuu ulkomaalaisväestön yleisistä kirjastopalveluista on kunnalla. Kirjasto hankkii vieraskielistä aineistoa asukkaidensa tarpeisiin harvinaisilla kielillä, asukaspuhjan mukaan. Helsingin kaupunginkirjaston alaisuudessa toimii Monikielinen kirjasto, josta kaikki kirjastot voivat tilata tarvittaessa aineistoa asiakkailleen.

Monikielisen kirjaston tehtävänä on Suomessa asuvan vieraskielisen väestön kirjastopalvelujen tukeminen, yhteyksien solmiminen koti- ja ulkomaisiin yhteistyötahoihin, tiedotus ja neuvonta sekä aineiston hankinta yhteiskäyttöön sellaisilla kielillä, jotka meillä ovat harvinaisia ja joiden käyttäjiä Suomessa on vähän. Monikielisen kirjaston kokoelmalla tuetaan kunnan kirjaston asiakaspalvelua.

4 Sosiaali- ja terveystalvelut

Potilaiden hoitoa säätelee Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992). Lain 2. luvun 3 §:n mukaan: ”Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla henkilöllä on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon niiden voimavarojen rajoissa, jotka kulloinkin ovat terveydenhuollon käytettävissä. Suomessa tilapäisesti oleskelevien henkilöiden oikeudesta hoitoon on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai valtioiden välillä vastavuoroisesti sovitaan.

Potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Hänen hoitonsa on järjestetty ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon.”

Käytännössä maahanmuuttajien hoito tapahtuu samojen periaatteiden mukaan kuin muidenkin potilaiden. Hyvän hoitosuhteen luominen edellyttää potilaan äidinkielen ja kulttuurin huomioon ottamista mahdollisuuksien mukaan. Ei-kiireellisissä käynneissä tulkin käyttöön pystytään varautumaan etukäteen, mutta kiireellisessä hoidossa tilanne joudutaan ratkaisemaan tapauskohtaisesti hyvinkin nopeasti jopa ilman tulkkausta.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) annetun lain 4 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkielensä ja kulttuuritaustansa.

Sosiaalityössä samoin kuin sosiaalihuollon muissa palveluissa maahanmuuttajien palvelu tapahtuu samojen periaatteiden mukaan kuin muidenkin sosiaalitoimen asiakkaiden palveluissa.

Heinäveden sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu on Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymällä.

5 Muiden viranomaisten palvelut

5.1 TE – toimisto

TE - toimisto vastaa työnhakijana olevien maahanmuuttajien työllistymisestä ja kotoutumista tukevista työvoima- ja yrityspalveluista. TE - toimisto myös huolehtii palvelujen soveltumisesta maahanmuuttajille (KotoL 40 §). TE - toimisto vastaa työnhakijoiksi rekisteröityneiden asiakkaidensa alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien tekemisestä sekä kotoutumiskoulutukseen ohjaamisesta.

Eriyisten kotoutumista edistävien toimien lisäksi maahanmuuttajat voivat hyödyntää kaikkia TE - toimiston henkilöasiakkaalle tarkoitettuja palveluja. TE - toimisto tarjoaa työväilytys ja tieto- ja neuvontapalveluja. Lisäksi asiantuntija-arviointeja, joihin kuuluu osaamis- ja ammattikartoitukset, työkyvyn arviointi, yrittäjävalmiuksien ja yritystoiminnan edellytysten arviointi, maahanmuuttajien alkukartoitukset ja muu asiantuntija arviointi.

TE - toimiston palveluihin kuuluu ammatinvalinta- ja uraohjaus, työnhaku-, ura- ja työhönvalmennukset sekä koulutus- ja työkokeilut. Työvoimakoulutuksena järjestetään ammatillista ja kotoutumiskoulutusta.

TE - toimiston tukee työttömyysetuudella työnhakijan omaehtoista opiskelua sekä kotoutumistuella tuettua omaehtoista koulutusta, lisäksi se myöntää palkkatukia sekä yritystoiminnan käynnistämistä ja kehittämispalveluina starttirahaa

TE - toimiston palvelumalli perustuu kolmeen palvelulinjaan: työväilytys- ja yrityspalveluihin, osaamisen kehittämisen palveluihin sekä tuetun työllistymisen palveluihin. Maahanmuuttaja-asiakkaita palvelee kaikilla palvelulinjoilla. Palvelulinjan valinta perustuu asiakkaan palvelutarpeeseen.

TE - toimiston palvelulinjat ovat seuraavat:

- ✓ Työnvälitys- ja yrityspalvelut: Ensisijainen vaihtoehto työllistyminen avoimille työmarkkinoille
- ✓ Osaamisen kehittämispalvelut: Työntekijä tarvitsee ammattitaidon/ammattillisen osaamisen lisäämistä, suunnittelee ammatin tai alan vaihtoa tai tarvitsee tukea tavoitteiden ja vaihtoehtojen selvittämisessä
- ✓ Tuetun työllistymisen palvelut: Työnhakijan työllistymisen arvioidaan edellyttävän työllistymisen esteiden perusteellista selvittämistä ja yleisten työmarkkinavalmiuksien parantamista

TE-toimisto sijaitsee Torikatu 36 A, 4. krs. 80100 Joensuu ja yhteispalvelupiste Heinäveden kirjastolla.

5.2 Poliisi

Poliisin perustehtävä on maahanmuuttajien parissa sama kuin muidenkin kansalaisten eli oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen.

Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja alueen asukkaiden kanssa. Poliisin on suoritettava myös muut sille erikseen säädetty tehtävät ja annettava jokaiselle tehtäväpiiriinsä kuuluvaa apua (poliisilaki 493/1995). Poliisi palvelee maahanmuuttajia myös hoitamalla erilaisia lupahallintotehtäviä yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Itä-Suomen poliisilaitoksen pääpaikka on Kuopiossa ja lähimmät poliisiasemat ovat Varkaudessa (n. 50 km), Savonlinnassa (n. 85 km) ja Joensuussa (n. 80 km). Lisäksi lupa-asioissa voi asioida sähköisesti internetissä.

5.3 Kela

Suomen sosiaaliturvajärjestelmä perustuu maassa asumiseen. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kaikilla Suomessa vakinaisesti asuvilla on oikeus Kelan myöntämiin sosiaaliturvaetuuksiin. Kun muutetaan Suomesta ulkomaille tai ulkomailta Suomeen, Kela tekee päätöksen siitä, kuuluuko yksilö Suomen sosiaaliturvan piiriin eli onko hänellä oikeus Kelan myöntämiin sosiaaliturvaetuuksiin. Päätöksen perustana on laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta. Laista käytetään myös nimeä soveltamisalaki (1573/1993).

Maasta - ja maahanmuuttotilanteissa sosiaaliturvaasi vaikuttaa se, onko kyseessä lyhytaikainen vai vakinainen muutto. Myös se, mihin maahan ollaan muuttamassa tai mistä maasta muutetaan Suomeen, vaikuttaa sosiaaliturvaan. Vakinaisesti Suomeen muuttavien on haettava Suomen sosiaaliturvan piiriin pääsyä Kelan asiointipalvelussa tai lomakkeella Y77. Suomen sosiaaliturvaan kuuluville annetaan kirjallinen päätös asiasta.

Suomen sosiaaliturvaan kuulumisen voi tarkistaa Kelan asiointipalvelusta. EU- ja Eta-maiden sekä Sveitsin välillä muuttavien sosiaaliturvaa sääntelee EU-lainsäädäntö. Toiseen Pohjoismaahan, USA:han, Kanadaan, Chileen, Israeliin ja Australiaan tai näistä maista Suomeen muuttavien sosiaaliturvaan vaikuttavat Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset.

Kela palvelee maahanmuuttajia monissa eri palvelukanavissa kuten Kelan asiointipalvelussa verkko-asiointina, puhelinpalveluna ja toimistoissa, joissa myös ajanvarausmahdollisuus. Lisätietoja maasta - ja maahanmuuttajille löytyy Kelan nettisivuilta www.kela.fi.

Asiakkaillamme on oikeus maksuttomaan tulkkaukseen, jos asiointi Kelassa ei onnistu omalla äidinkiellällä eikä löydy muutakaan yhteistä kieltä Kelan toimihenkilön kanssa. Tulkkina voi toimia kyseistä kieltä osaava Kelan virkailija tai ulkopuolinen ammattitulkki. Tulkki on vaitiolovelvollinen. Tulkkipalveluja on hyvä käyttää erityisesti asiointin alkuvaiheessa, kun asiakas ei ymmärrä Kelasta saamaa päätöstä tai kirjettä sekä oikaisu-, takaisinperintä- ja väärinkäytösasioissa, joissa aloite on lähtenyt Kelasta.

Yleisluonteisissa asioissa, joilla ei ole merkitystä asiakkaan oikeusturvan kannalta, tulkkina voi toimia myös asiakkaan sukulainen tai ystävä. Alle 18-vuotiaat eivät kuitenkaan saa toimia tulkkina. Kela on julkaissut myös selkokieliset esitteet etuuksistaan. Esitteet on toteutettu yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Erityisen hyvin selkokieli sopii henkilöille, joilla voi olla vaikeuksia tekstien ymmärtämisessä, kuten maahanmuuttajilla.

Heinävesi kuuluu Itäiseen vakuutuspiiriin ja lähimmät toimipisteet ovat Varkaudessa ja Joensuussa sekä yhteispalvelupiste Heinäveden kirjastolla.

5.4 Maistraatti

Ulkomaiden kansalaisten on henkilökohtaisesti ilmoittautumassa maistraatissa. Maahanmuuttajan on täytettävä ja allekirjoitettava Ulkomaalaisen rekisteröinti -ilmoitus. Ulkomaalaisen on lain mukaan ilmoitettava samat tiedot kuin Suomen kansalaisenkin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden. EU-kansalaisilla tulee olla mukana passi tai virallinen, kuvallinen henkilökortti. Muilla kuin EU – kansalaisilla tulee olla mukana passi ja oleskelulupa. Muita rekisteröinnissä tarvittavia asiakirjoja ovat mm. todistus mahdollisesta avioliitosta ja lasten syntymätodistukset. Todistusten tulee olla virallisesti käännettyjä ja laillistettuja. Asiakirja laillistetaan ns. Apostille –todistuksella tai antajamaan ulkoministeriö laillistaa asiakirjan oikean viranomaisen antamaksi ja sen jälkeen tuossa maassa toimivaltainen Suomen edustusto laillistaa asiakirjan liittämällä asiakirjaan todistuksen tuon ulkoministeriön virkamiehen oikeudesta antaa tällaisia todistuksia. Rekisteröinnin jälkeen maahanmuuttaja saa henkilötunnuksen, jota tarvitaan mm. asioidessa KELA:ssa, terveydenhoitolaitoksissa, pankissa ja maksettaessa palkkoja.

Maistraatissa hoidetaan myös mm. lapsen rekisteröinnit, etu- ja sukunimen muutokset sekä avioliiton ja parisuhteen rekisteröinnin esteet. Maistraatin henkikirjoittaja toimittaa siviilivihkimisiä ja parisuhteiden rekisteröintejä.

Maistraatin palveluja on saatavilla Digi- ja väestötietovirasto, Joensuun yksikössä. Torikatu 36 B, 80100 JOENSUU

6 Kotouttamisen yhteistyötahoja

1. Heinäveden kunta

www.heinavesi.fi

Koulutoimisto
Kermanrannantie 7
79700 Heinävesi

puh. 040 7101 924

Asunnot:

Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot
Kristiina Räsänen, toimitusjohtaja

puh. 040-7101 936
kristiina.rasanen@heinavesi.fi

Niko Kolari, isännöitsijä

Kermanrannantie 7
79700 Heinävesi

050 577 1440
niko.kolari@heinavesi.fi

2. Työvoimaviranomaiset

Heinäveden yhteispalvelupiste, Heinäveden kirjasto

Asiakaspalvelu kirjasto
Virastokuja 4
79700 Heinävesi

Puh. 040 7101 940

Aukioloajat
Asiakaspalvelu ma - pe klo 9.00 - 16.00

Työvoimapalvelut, henkilökohtaiset kotoutumissuunnitelmat, lausunnot työmarkkinatuesta maksettavassa kotoutumistuesta, työlupalausunnot

Pohjois-Karjalan TE-palvelut

Torikatu 36, 4 krs.
80101 Joensuu

Postiosoite: PL 93, 80101 Joensuu

kirjaamo.pohjois-karjala@te-toimisto.fi
Puhelinnumero työnhakijoille: 029 502 5500
Puhelinnumero työnantajille: 029 504 3183

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

arkisin klo 8.00 - 16.15

Puhelinvaihte 0295 026 000
PL 69, 80101 Joensuu

Käyntiosoite
Kauppakatu 40 B, 3. krs.

kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Maahanmuuttaja- ja pakolaisasiat, mm.:

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto, sopimukset kuntien kanssa pakolaisten vastaanotosta
 Korvaukset kunnille pakolaisten ja paluumuuttajien vastaanotosta
 Työvoimapolitiittisen maahanmuuttajakoulutuksen hankinta
 Työllisyys- ja työttömyysturva-asiat, mm. kotoutumistuki ja rinnastettavista toimenpiteistä annettavat lausunnot

3. Kansaneläkelaitos

www.kela.fi

Heinäveden yhteispalvelupiste

Heinävesi

Virastokuja 4
 79700 Heinävesi

Asiakaspalvelu kirjasto Puh. 040 7101 940

Aukioloajat
 Asiakaspalvelu ma - pe klo 9.00 - 16.00

Esitteiden ja lomakkeiden jakelu sekä hakemusten vastaanotto ja neuvonta.
 Asumiseen perustuva sosiaaliturva, mm. työmarkkinatukena maksettavan kotoutumistuen maksaminen

Lähimmät toimipisteet ovat Varkaudessa ja Joroisissa.

<https://www.kela.fi/asiakaspalvelu>

4. Heinäveden seurakunta

www.heinavedenseurakunta.fi

Diakoniatoimisto

Vahvalahdentie 17
 79700 Heinävesi

puh. 0400-484 237 (vaihde)
heinaveden.seurakunta@evl.fi

5. Rekisteritoimisto

Digi- ja väestötietovirasto, Joensuu

Käyntiosoite

Torikatu 36 B
 80100 JOENSUU

Postiosoite
 PL 82
 80101 JOENSUU
 Palveluajat

Ma - Pe 9.00 - 16.15

6. Poliisi

Poliisin neuvontapalvelu auttaa poliisin lupa-asioihin ja liikenteeseen liittyvissä asioissa puh. 0295 419 800 (arkisin kello 8-16.15) tai sähköposti neuvontapalvelu(at)poliisi.fi

Itä-Suomen poliisipäivystyksien puhelinnumero on 0295 415 455

Lähin poliisiasema: Varkauden toimipiste, Pirnankatu 2, 78200 Varkaus

www.poliisi.fi

7. Tulkkaus- ja käännöspalvelut

1. Pohjois-Savon Tulkkeskus, p 040 184 7500, 045 229 8588, pohjoissavon.tulkkeskus@gmail.com, sähköinen tilausjärjestelmä <https://ti-laus.tulkki247.fi/>
2. Tultra Oy, p. 010 574 7130, sähköinen tilausjärjestelmä <https://tultra.timeworks.fi/>
3. Hyvinkään Tulkkipalvelu Oy, p. 0400 409 929, tilaus@hyvinkaantulkki-palvelu.fi, sähköinen tilausjärjestelmä <https://www.hyvinkaantulkkipalvelu.fi/verkkotilaus/>

8. Koulutuksen järjestäjiä

Soisalo-opisto
Virastokuja 4
79700 Heinävesi

puh. 040-7138 660
kansalaisopisto@soisalo-opisto.fi

Valamon opisto
Valamontie 42
79850 Uusi-Valamo

puh. 044 425 9310
fax 017-570 1510
opisto@valamo.fi

9. Vapaaehtoisjärjestöjä

Heinäveden Koulupuisto ry
Veistäjäntie 3
79700 Heinävesi

puh: 050-5228 826
heinavedenkoulupuisto@hotmail.com

Alsalam-yhdistys ry

Enni Leinonen, puheenjohtaja p. 0500 186303,
Veijo Honkonen, yhdistyksen sihteeri.

7 Käsitteiden määrittely

Kotoutuminen: maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen;

Kotouttaminen: kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla;

Kotouttamisohjelma: kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatima kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyönvahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa;

Kotoutumissuunnitelma: maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita yhteiskunnan ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallista yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan;

Maahanmuuttaja: Suomeen muuttanut henkilö, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti;

Pakolainen: Pakolainen on YK:n pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen mukaan henkilö, joka on kotimaansa ulkopuolella ja jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa kotimaassaan vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta;

Kiintiöpakolainen: Kiintiöpakolainen on henkilö, jolla on YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun myöntämä pakolaisen asema

Turvapaikanhakija: Turvapaikanhakija on henkilö, joka pyytää suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta. Jos hän on suojelun tarpeessa ja hänelle myönnetään turvapaikka, hän saa myös pakolaisaseman

Paluumuuttaja: Paluumuuttaja on ulkomaalainen, joka on asunut Suomen rajojen ulkopuolella ja palaa myöhemmin takaisin Suomeen. Paluumuuttaja voi olla entinen tai nykyinen Suomen kansalainen sekä entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin oleva inkerinsuomalainen, jolla on suomalainen syntyperä.

8 Johtopäätökset, kotouttamisohjelman seuranta ja kehittämisehdotukset

Tämä Heinäveden kunnan maahanmuuttajien kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021 ja päivitetään seuraavan valtuustokauden aikana.